

¹Ezt mondja az ÚR: Hol van anyátok valólevele, amellyel elküldtem őt? Van-e hitelezőm, akinek titeket eladtalak? Csak bűneitek miatt adtalak el, véteitek miatt küldtem el anyátokat! ²Miért nem volt ott senki, amikor hozzátok mentem? Miért nem válaszolt senki, amikor szólítottalak? Olyan rövid már a kezem, hogy nem tud megváltani? Nincs már annyi erőm, hogy megmentselek? Íme, dorgáló szavammal kiszáritom a tengert, pusztává teszem a folyókat! Bűzlenek a halak, mert nem lesz víz, és elpusztulnak a szomjúságtól. ³Feketébe öltöztetem az eget, és zsákruhát húzok rá. ⁴Az én Uram, az ÚR, megtanított engem mint tanítványát beszélni, hogy tudjam szólni igéjét az elfáradtaknak. Minden reggel fölébreszt engem, hogy hallgassam tanítványként. ⁵Az én Uram, az ÚR, megnyitotta fületem. Én pedig nem voltam engedetlen, nem hátráltam meg. ⁶Hagytam, hogy verjék a hátamat, és tépjék a szakállamat. Arcomat nem takartam el a gyalázkodás és köpködés elől. ⁷De az én Uram, az ÚR, megsegít engem, ezért nem maradok gyalázatban. Olyanná tettem arcomat, mint a kovakő, mert tudom, hogy nem vallok szégyent. ⁸Közel van, aki igazságot ad nekem, ki mer perbe szállni velem?! Álljunk elő együtt! Ki az én vádlóm? Lépjen ide! ⁹Íme, az én Uram, az ÚR, megsegít engem, ki mer bűnösnek mondani? Mindnyájan szétmállanak, mint a ruha, moly rágja meg őket. ¹⁰Aki köztetek féli az URat, hallgasson szolgája szavára! Aki sötétségben jár, és nem ragyog rá fény, bizzon az ÚR nevében, és támaszkodjon Istenére!

Kedves Testvéreim!

A gyerekek egészen sokféle módját meg tudják találni annak, hogy az őket féltő szülők aggodalma jogos legyen. A héten viszonylag keveset találkoztunk, mégis abban a néhány órában is rengeteg alkalommal hangzott el a „segíts” felkiáltás, mert elesett, leesett, beszorult, becsípődött, megütötte, ráharapott. Az éppen két éves legkisebb gyermekünk, Vince most a legaktívabb az önveszélyes kategóriában. Gyakorlatilag egy percig sem lehet magára hagyni, mert egészen biztosan valami történik vele. Néha egészen hosszadalmas terveket eszel ki, hogy egy adott dolgot véghezvigyen. Van, hogy megjelenik egy széket cipelve, és még csak felénk sem fordítva az arcát iszkol a szobába, hogy aztán az ablakba másszon. Tudja, hogy nem szabad, ezért nem is néz ránk. Aztán már az ablakban állva kiabál, mert ugye lemászni azt nem tud. De előfordul olyan is, hogy a három gyerek együtt játszik, és valamelyik beszorul valahová. Először megpróbál kimászni, aztán van úgy, hogy a többiek segítségét kéri, de ők sem képesek segíteni. Amikor már minden remény elszáll, akkor kiabál, vagy futárt küld, hogy segítség beszorultam.

Virágvasárnap van. Jézus jeruzsálemi bevonulásával veszi kezdetét keresztyén hitünk központi eseménysorozata, a nagyhét. Az oltár előtti igében hallhattuk Jézus bevonulásának történetét. De talán ismerjük is már, amint egy samárián lovagol be Izrael fővárosába Jézus. Most csupán egyetlen szót szeretnék ebből a történetből kiemelni. A Jézus fogadására összeverődött tömeg ezt kiálltja: Hozsánna. Azt hiszem ez a szó jól mutatja, hogy milyen is az ember Istenhez való hozzáállása.

Hozsánna. Jézus korában ezt a szót úgy használták, mint mi az „éljen” felkiáltást. A bevonulás esetében, mint egy háborúból hazatérő, győztes uralkodó köszöntése. Alapvetően örömteli hangulatot árasztó kifejezés volt. Pedig a szó eredeti jelentése: hosinga – azaz ó, segíts!, ments meg! Nem feltétlen örömteli felkiáltás ez, hanem segítség kérése, a szabadításra váró ember könyörgése.

Ha mai alapigénket nézzük, akkor éppen ezt rója fel a zsidó nép számára Isten, hogy a szabadítást már nem tőle várták. Nézzük meg először a történelmi helyzetet, amelyben megszólal Ézsaiás keresztyén Isten:

A a zsidó nép már közel 70 éve fogságban van. Sokan azt is megkérdőjelezzik, hogy lehet-e róluk egyáltalán népként beszélni. A Babiloni Birodalom egyik nagy fegyverténye volt, hogy az óriási terület fölötti uralmát úgy tartotta fenn, hogy deportálta a népek vezetőit, majd a helyükre a saját embereiket ültették. Igyekeztek kiölni minden nemzeti önértelmezési kísérletet, egységesíteni a dolgokat. Egy nagy uniót létrehozni, ahol az egyes államoknak csak annyiban hagytak szabad mozgásteret, hogy ne lázongjanak, és termeljék meg az adókat. A zsidó nép számára viszont, ahol a nemzeti öntudat szorosán kapcsolódott a vallási érzéshez, illetve közvetlenül Istenhez, ez egyben azt is jelentette, hogy az Isten léte kérdőjeleződött meg. Logikus gondolat: ha Isten a teremtő, aki kiválasztotta magának a zsidó népet, akkor ezt a népet nem győzheti le senki, hiszen maga Isten küzd érte. Ha legyőzik – mint ahogyan ezt megtette Babilon – akkor bizony Isten sem létezik, de legalábbis nem törődik népével, megfeledkezett róla. Egy fejezettel alapigénk előtt ezt olvassuk: *De Sion ezt mondta: Elhagyott engem az ÚR, megfeledkezett rólam az én Uram!* ¹⁵*Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? Ha mások megfeledkeznek is, én nem feledkezem meg rólad!* ¹⁶*Íme, tenyereembe véstelek be,*

Isten biztosítja népét arról, hogy nem felejtette el őket, és hogy szabadítót fog küldeni. Csakhogy előtte tisztázni kell azt, hogy miért történt ez a katasztrófa. Erről olvasunk alapigénk elején:

¹Ezt mondja az ÚR: *Hol van anyátok válólevele, amellyel elküldtem őt? Van-e hitelezőm, akinek titeket eladtalak? Csak bűneitek miatt adtalak el, vétkeitek miatt küldtem el anyátokat!* ²Miért nem volt ott senki, amikor hozzátok mentem? Miért nem válaszolt senki, amikor szólítottalak? *Olyan rövid már a kezem, hogy nem tud megváltani? Nincs már annyi erőm, hogy megmentselek? Íme, dorgáló szavammal kiszáritom a tengert, pusztává teszem a folyókat! Bűzlenek a halak, mert nem lesz víz, és elpusztulnak a szomjúságtól.* ³Feketébe öltöztetem az eget, és zsákruhát húzok rá.

Miről is szól ez a rész? Arról, hogy Isten azért engedte meg, hogy Babilon győzzön népe felett, mert ez a nép elfordult tőle. A maga útját kezdte el járni. Mint a gyerek, aki azt hiszi, hogy már elég nagy és önálló ahhoz, hogy megkenje a kenyeret. Ezért előveszi a kést, elkezdi vajazni, de az nem sikerül, a vaj az ölében landol és dühöngeni, „kiabálni” kezd a szülővel: szabadíts meg ettől a csúnya vajtól, vegyél ki az etetőszékből, és különben is miért hagytad, hogy a kezembe vegyem ezt a kést. (Vince mondjuk mindezt egy hisztiszerű nyúszításban mondja el.) És közben észre sem veszi, hogy a szülő ott volt mellette, minden mozdulatát figyelte, nehogy valami sokkal nagyobb baj történjen akkor, mikor ő a késsel hadonászik.

Isten megengedte a Babiloni fogságot, és Isten ma is megengedi a babiloni fogságokat a mi életünkben is. Engedi, hogy önállóak legyünk, engedi, hogy a magunk feje után menjünk. Nem feltétlen örül neki, de engedi, hogy a saját utunkat járjuk. És igen leszid, megbüntet akkor, amikor nem látjuk be, hogy vétkeztünk. Nem azzal, hogy megcsináltunk valami olyat, amit nem kellett volna, hanem azzal, hogy nem hallgattunk rá. Mert ha hallgattunk volna, akkor meg sem tettük volna.

A zsidó nép büntetése a babiloni fogság, figyelmeztetés lett volna. Figyelmeztetés arra, hogy elfordultak Istentől, hogy nem hallgattak a szavára, hogy a saját útjukat járták. Egyetlen szó kellett volna, hogy vége szakadjon a szenvedésnek. Egy szó: hozsánna, szabadíts meg, ó segíts. Csakhogy ez a szó addigra már máshoz szólt. Szólt az egyiptomi uralkodónak, szólt a másik embernek, szólt a babiloni királynak, mindenki másnak, csak nem annak az Istennek, aki segíteni tud.

Ézsaiás a továbbiakban arról beszél, hogy mivel nem ment a dolog, és nem tértek vissza Istenhez, ezért Isten elküldi a szolgáját. A helyett, hogy végképp eltörölné őket, a helyett, hogy pontot tegyen a zsidó néppel kötött szövetség végére, amelyet ők teljesen felrúgtak, e helyett egy újabb kiutat, egyúttal egy végleges kiutat kínál. Elküldi a messiást, elküldi a szabadítót.

Jézus név azt jelenti szabadító. És ő valóban úgy jött el, ahogyan itt Ézsaiás megjövendölte:

Először is, emberré lett: ⁴*Az én Uram, az ÚR, megtanított engem mint tanítványát beszélni, hogy tudjam szólani igéjét az elfáradtaknak. Minden reggel fölébreszt engem, hogy hallgassam tanítványként.* ⁵*Az én Uram, az ÚR, megnyitotta fületem.*

Szenvedett:

⁶*Én pedig nem voltam engedetlen, nem hátráltam meg. Hagytam, hogy verjék a hátamat, és tépjék a szakállamat. Arcomat nem takartam el a gyalázkodás és köpködés elől.* ⁷*De az én Uram, az ÚR, megsegít engem, ezért nem maradok gyalázatban. Olyanná tettem arcomat, mint a kovakő, mert tudom, hogy nem vallok szégyent.*

Jézus azért jött, hogy az emberi ajkáról úgy szólhasson a hozsánna, az Isten felé való segítség kérése, hogy tudjuk azt, hogy ki az aki segít.

Mert ő valódi segítséget hoz. Ezt a Jeruzsálemben hozsánnát kiáltó tömeg esetleg csak sejthette. De ők egy forradalmárt, egy szabadságharcost vártak, aki kardot fog, és elhozza a földi boldogságot.

És valljuk be mi is sokszor ezt várjuk. Hogy jobb legyen az életünk. Azért imádkozunk, hogy segítsen az Isten, hogy ne legyen betegség, hogy minden szépen rendben és csendben történjen körülöttünk. És csak akkor tesszük fel Istennek a kérdéseinket, amikor valami baj történik. De ekkor már panaszként: és Isten hogyan nézheti?! Miért engedi, hogy ez történjen?!

Azért engedi, mert mi elengedjük az ő kezét, akkor, amikor a húsvétból tavaszi szünetet és hosszú hétvégét csinálunk. Elengedjük a kezét akkor, amikor a templomot szállodaszobára váltjuk. Mert kell a pihenés, kell a kikapcsolódás. A családdal is kell lenni, és ki kell használni a jó időt a kirándulásra. A kertet is most lehet és kell rendbe tenni, nincs máskor időnk.

Luther ezt írta:

„Keresztyén hited nem arra való, hogy végigélvezd vele az életet. Hiszen nézd meg magát Jézust, a te királyodat. Neki sincs jó világa, sem dicsősége. Sőt szinte mást sem tesz, mint tūr és tūr, - gúnyt, szidalmat s végül meghal rūt halállal. Egyetlen fegyvere van, mellyel uralkodik – de csak keveseken – s ez az igazság, vagyis a szent evangélium.”

A zsidó nép hosszú hétvégéje, az Isten helyett a magára való figyelése 70 év fogságba került, amit nem értettek. Amikor eszükbe jutott, hogy segítségért Istenhez kellene fohászkodni, akkor már késő volt, már

csak egy megoldás maradt. És Isten megígérte, hogy elküldi ezt a megoldást. Mi már tudjuk, elküldte: amikor Jézus bevonult Jeruzsálembe, és a tömeg éljenezte őt, akkor azt hiszem ő csak azért fogadta el ezt az ünneplést, mert annak a szónak az eredeti értelmét hallotta meg a szívek mélyéről: hozsánna: segíts!

És segített: *megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett, és magatartásában is embernek bizonyult; ⁸megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.*

Amikor Vince a széket cipelve az ablakhoz siet és felmászik, természetesen már ott vagyunk mögötte. Amikor segítségért kiabál, akkor megfogjuk és átöleljük, mert szeretjük, de nem tudjuk mindentől megvédeni, mert néha szándékosan kiugrik a kezünkből. Makaességával sokszor magának okoz fájdalmat.

Vajon komolyan tudjuk-e venni a húsvétot? Azt, hogy Jézus keresztre áll életünk középpontjában. Ahogy a Luther-rózsa közepében ott a kereszt, úgy kellene nekünk is minden nap a földi élet egyetlen fix pontja köré építeni fel mindent. Mindenki ismeri Archimédész bölcsességét: adjatok egy fix pontot és kimozdítom helyéről a földet. A fix pont Jézus keresztre, ha benne bízunk, akkor minden megváltozik körülöttünk, az egész föld kifordul a sarkaiból.

¹⁰*Aki köztetek féli az URat, hallgasson szolgája szavára! Aki sötétségben jár, és nem ragyog rá fény, bizzon az ÚR nevében, és támaszkodjon Istenére!*

Adja Isten, hogy Ézsaiás szavai a mi életünkbe is elhozzák a fényt.